

Topdanmarks delårsrapport for 1. - 3. kvartal 2002

26. november 2002 Meddelelse nr. 13/2002

Topdanmarks bestyrelse har i dag godkendt den ureviderede delårsrapport for 1. - 3. kvartal 2002. Hovedelementerne er:

- Indtjeningen for perioden januar - september 2002 blev et underskud på 51 mio. kr. mod et overskud på 131 mio. kr. i samme periode sidste år.
- Cash flow var positivt med 73 mio. kr. i de tre første kvartaler af 2002 mod 234 mio. kr. i den tilsvarende periode året før.
- Resultatet i 3. kvartal 2002 blev et underskud på 392 mio. kr. mod et underskud på 444 mio. kr. i samme kvartal året før. Bortses fra kurstab på 404 mio. kr. på skadeforsikringsområdet og en forringelse af resultatet i livsforsikringssekskabet på 61 mio. kr., også som følge af aktiekurstab, udviklede 3. kvartal sig i henhold til de resultatforventninger til 2002, som blev meddelt i halvårsrapporten for 2002.
- Fremgangen i præmieindtægten i de første ni måneder af 2002 udgjorde 5,9 pct. på skadeforsikring og 36,3 pct. på livsforsikring.
- Omkostningsprocenten for de første tre kvartaler faldt fra 21,5 i 2001 til 20,3 i 2002. I 3. kvartal 2002 lå omkostningsprocenten på 19,1 mod 21,0 i det tilsvarende kvartal i 2001.
- Combined ratio steg i de første tre kvartaler af 2002 fra 96,8 i 2001 til 99,7. Stigningen skyldes, at erstatningerne til storm-, skybruds- og brandskader lå godt 3 procentpoint højere end budgetteknisk forudsat. Isoleret for 3. kvartal 2002 lå combined ratio på 97,9 mod 99,1 i 3. kvartal 2001. For hele 2002 forventes combined ratio fortsat at ligge i niveauet 99.
- Som følge af et negativt investeringsafkast blev resultatet i Topdanmark Livsforsikring et underskud på 25 mio. kr. Herudover er der et tilgode-

havende risikotillæg m.v. på 40 mio. kr., som kan indtægtsføres i en efterfølgende periode med et tilstrækkeligt højt investeringsafkast.

- For hele 2002 forventer Topdanmark uændret en indtjening på 325 - 425 mio. kr., eksklusive resultatet af aktieposten i Danske Bank
- Under forudsætning af et aktieafkast på 8,5 pct. p.a., i forhold til aktiekursen 25. november 2002, forventes resultatet af aktieposten i Danske Bank at bidrage med -117 mio. kr. til Topdanmarks samlede resultat i 2002.
- Faldet i omkostningsprocenten i de tre første kvartaler af 2002 understøtter Topdanmarks forventning om, at combined ratio i 2003 vil ligge i niveauet 96.
- På nuværende tidspunkt er der tilbagekøbt Topdanmark-aktier for 682 mio. kr. På en ekstraordinær generalforsamling i dag vil bestyrelsen foreslå, at aktiekapitalen nedskrives med 753.380 aktier. Herefter vil aktiekapitalen andrage 26.139.745 Topdanmark-aktier.
- Yderligere informationer om Topdanmark kan læses på www.topfacts.dk, som er Topdanmarks internetbaserede factbook.

Eventuelle henvendelser:

Adm. direktør Michael Pram Rasmussen
Telefon 4474 3145

Direktør Poul Almlund
Telefon 4474 3453

Kommunikations- og IR-chef Steffen Heegaard
Telefon 4474 4017 / 4025 3524

Indhold

1	Sammendrag
3	Hoved- og nøgletal
4	1. - 3. kvartal 2002 i hovedtræk
4	Skadeforsikring
6	Livsforsikring
7	Moderselskabet m.v.
7	Investeringsaktiviteter
7	Afskrivninger af goodwill
8	Skat
8	Risikoforhold
8	Forventninger til fremtiden
8	Tilbagekøb af Topdanmark-aktier
8	Anvendt regnskabspraksis
9	Finanskalender
10	Topdanmark koncernen resultatopgørelse
12	Topdanmark koncernen aktiver
13	Topdanmark koncernen passiver
14	Topdanmark A/S resultatopgørelse
15	Topdanmark A/S aktiver
16	Topdanmark A/S passiver

Topdanmark A/S
Borupvang 4
2750 Ballerup
Telefon 44 68 33 11
Telefax 44 74 45 89
CVR-nr. 78040017

E-mail: topdanmark@topdanmark.dk
Internet: www.topdanmark.dk

Topdanmarks delårsrapport for 1. - 3. kvartal 2002

Topdanmark koncernen

Hoved- og nøgletal

Mio. kr.	Hele 2001	3. kvartal 2001	3. kvartal 2002	9 måneder 2001	9 måneder 2002	9 måneder 2002
						EUR mio.**
Præmieindtægter:						
Skadeforsikring	6.039	1.521	1.663	4.512	4.780	644
Livsforsikring	1.257	228	277	880	1.200	162
	7.296	1.749	1.940	5.392	5.980	806
Skadeforsikring (før goodwill)	279	-350	-311	25	-56	-8
Livsforsikring	129	33	-61	97	-25	-3
Moderselskab m.v.	105	-85	-42	112	8	1
Resultat før goodwill og skat	513	-402	-414	234	-73	-10
Goodwill	-79	-20	-20	-59	-59	-8
Skat	-26	-22	42	-44	-31	-4
Indtægt ført på egenkapitalen	0	0	0	0	112	15
Periodens indtjening	408	-444	-392	131	-51	-7
Egenkapital primo	4.243	3.898	3.484	4.243	3.640	490
Periodens indtjening	408	-444	-392	131	-51	-7
Nedskrivning af egne aktier	-1.025	-44	-148	-964	-645	-87
Aktieemission	14	0	0	0	0	0
Egenkapital ultimo	3.640	3.410	2.944	3.410	2.944	396
Nøgletal						
Forrentning af egenkapital p.a.*	10,8%	-48,4%	-47,7%	4,8%	-2,1%	-2,1%
Cash flow pr. aktie *	17	-14	-16	8	3	0,4
Indtjening pr. aktie *	14	-15	-15	4	-2	-0,2
Indre værdi *	126	117	113	117	113	15,2
Tilbagekøb pr. aktie	35	2	6	33	25	3,3
Aktiekurs ultimo	195	200	181	200	181	24,4
Skadeforsikring						
Erstatningsprocent	74,9	80,6	78,2	77,2	77,3	
Afgiven forretning i procent	0,2	-2,5	0,6	-1,9	2,1	
Skadeforløb	75,1	78,1	78,8	75,3	79,4	
Omkostningsprocent	21,3	21,0	19,1	21,5	20,3	
Combined ratio	96,4	99,1	97,9	96,8	99,7	

* Korrigeret for tilbagekøbte aktier ultimo

** Omregnet til gældende EUR-kurs pr. 30. september 2002 (kurs 742,74)

Topdanmarks delårsrapport for 1. - 3. kvartal 2002

1. – 3. kvartal 2002 i hovedtræk

Topdanmarks indtjening for de tre første kvartaler af 2002 blev et underskud på 51 mio. kr. mod et overskud på 131 mio. kr. i den tilsvarende periode sidste år.

Goodwillafskrivninger og skat er ikke likviditetsbelastende, og cash flow d.v.s. indtjeningen før goodwillafskrivninger og skat, herunder skat ført på egenkapitalen, lå i de tre første kvartaler af 2002 på 73 mio. kr. mod 234 mio. kr. i den samme periode året før.

Indtjeningen i de første tre kvartaler af 2002 har udviklet sig negativt i forhold til de forudsætninger, der i årsrapporten for 2001 lå til grund for resultatprognosen for 2002. Indtjeningen har været påvirket af en afvigelse på 495 mio. kr. som følge af de faldende aktiekurser, fordelt med 130 mio. kr. i Topdanmark Livsforsikring og 365 mio. kr. i resten af Topdanmark koncernen. Hertil kommer øgede udgifter til vejrligs-

relaterede skader og brandskader på 160 mio. kr., samt at Topdanmark i 2. kvartal valgte at hensætte 66 mio. kr. på arbejdsskadeområdet med henblik på at overgå til variabel grundlagsrente.

Resultatet i 3. kvartal blev et underskud på 392 mio. kr. Bortses fra kurstab på aktier på 404 mio. kr. på skadeforsikringsområdet og en forringelse af resultatet i Topdanmark Livsforsikring på 61 mio. kr., også som følge af aktiekurstab, udviklede 3. kvartal 2002 sig i henhold til de resultatforventninger for 2002, som blev meddelt i halvårsrapporten for 2002.

Egenkapitalen blev i perioden fra januar til september 2002 nedbragt med 696 mio. kr. til 2.944 mio. kr. Reduktionen i egenkapitalen svarer til periodens underskud på 51 mio. kr. samt en nedskrivning på 645 mio. kr. i forbindelse med tilbagekøb af aktier i Topdanmark.

Resultatudvikling

Mio. kr.	Hele 2001	3. kvartal 2001	3. kvartal 2002	9 måneder 2001	9 måneder 2002
Skadeforsikring	307	63	-20	189	135
Danske Bank	-28	-413	-291	-164	-191
Livsforsikring	129	33	-61	97	-25
Moderselskab m.v.	105	-85	-42	112	8
Resultat før goodwill og skat	513	-402	-414	234	-73
Goodwill	-79	-20	-20	-59	-59
Skat	-26	-22	42	-44	-31
Indtægt efter skat ført på egenkapitalen	0	0	0	0	112
Periodens indtjening	408	-444	-392	131	-51

Skadeforsikring

Resultatet af skadeforsikring, eksklusiv resultatet af aktieposten i Danske Bank og goodwillafskrivninger, blev 135 mio. kr. i de første ni måneder af 2002 i forhold til 189 mio. kr. i samme periode sidste år.

I forhold til de første tre kvartaler af 2001 er resultatet i 2002 negativt påvirket af en højere combined ratio (128 mio. kr.) og lavere forsikringsteknisk rente (161 mio. kr.). Faldet i den forsikringsteknisk rente skyldes primært overgangen til variabel grundlagsrente pr. 30. juni 2002.

Overgangen til variabel grundlagsrente betød et fald på 66 mio. kr. Siden udgangen af juni 2002 er renten fortsat faldet, hvilket i 3. kvartal har medført en

yderligere styrkelse på 83 mio. kr. af rentereserverne på arbejdsskadeområdet. De 83 mio. kr., som modregnes i den forsikringsteknisk rente, er blevet kompenseret af en stigning i øvrige finansindtægter. Rentereserven er herefter afsat med en diskonteringsrente på 1,65 pct. mod 2,75 pct., som anvendes i den normalt benyttede fastrentemodell. Denne lavere diskonteringsrente belaster - alt andet lige - regnskabet for 1. - 3. kvartal 2002 med omkring 150 mio. kr., som er anvendt til styrkelse af reserverne.

Resultatet af skadeforsikring er derimod blevet positivt påvirket af, at øvrige finansindtægter, eksklusiv resultatet af aktieposten i Danske Bank, steg med 53 mio. kr. i forhold til samme periode i 2001. Årsagen til

Topdanmarks delårsrapport for 1. - 3. kvartal 2002

stigningen i finansindtægterne er en indtægt på 72 mio. kr. i forbindelse med nedbringelse af den gensidige kapitalbinding med EurAPCo. Hertil kommer, at Topdanmark indtægtsførte 92 mio. kr. af udjævningshensættelserne mod en tilsvarende udgiftsførsel i samme periode sidste år på 50 mio. kr.

Bruttopræmieindtægten for skadeforsikring steg fra 4.512 mio. kr. til 4.780 mio. kr. svarende til en stigning på 5,9 pct. Korrigeret for ekstraordinære præmieforhøjelser i forbindelse med den nye erstatningsansvarslov pr. 1. juli 2002 lå præmiefremgangen på 4,3 pct. i de tre første kvartaler. Væksten i præmieindtægterne, eksklusiv effekten af erstatningsansvarsloven, er dermed øget fra 4,2 pct. ved halvåret til 4,5 pct. i 3. kvartal. For hele 2002 forventes fortsat en præmiefremgang på 7 - 8 pct.

Bruttoerstatningsprocenten lå stort set uændret på 77,3 mod 77,2 sidste år. Erstatningsprocenten var i de første tre kvartaler af 2001 præget af to store brandskader, som alene påvirkede erstatningsprocenten med 4,8 procentpoint. En betydelig del af de to storeskader var imidlertid genforsikret, så resultateffekten i 2001 var beskedent.

I de første tre kvartaler af 2002 var bruttoerstatningsprocenten præget af øgede erstatninger til et stort antal storm- og skybrudsskader samt af flere brandskader. Skader, som kun i begrænset omfang er

dækket af genforsikringsprogrammet, og som derfor påvirkede resultatet efter de første tre kvartaler i betydeligt omfang. Erstatningsomfanget til storm- og skybrudsskader m.v. er ikke vokset i forhold til oplysningerne i halvårsrapporten for 2002.

I forhold til de første tre kvartaler af 2001 steg udgifterne til storm- og skybrudsskader m.v. med 205 mio. kr. svarende til 4,3 procentpoint. I forhold til et normaliseret niveau, som budgetteknisk lå til grund for resultatprognosen for 2002 i årsrapporten for 2001, var erstatningsudgifterne 160 mio. kr. eller 3,4 procentpoint højere end forudsat.

Nettoudgiften til genforsikring lå i de første tre kvartaler af 2002 på 2,1 pct. af bruttopræmieindtægten. I samme periode sidste år var der tale om en indtægt på 1,9 pct. som følge af, at en stor del af de to store brandskader var genforsikret.

Det samlede skadeforløb (erstatningsprocent og nettogenforsikringsprocent lagt sammen) steg således fra 75,3 til 79,4.

Omkostningsprocenten faldt fra 21,5 i de første tre kvartaler af 2001 til 20,3 i 2002. I forhold til 1. halvår 2002 faldt den med 0,6 procentpoint. For hele 2002 forventes det, at niveauet omkring 20,3 kan fastholdes.

Hovedtal - Skadeforsikring

Mio. kr.	Hele 2001	3. kvartal 2001	3. kvartal 2002	9 måneder 2001	9 måneder 2002
Bruttopræmieindtægter	6.039	1.521	1.663	4.512	4.780
Forsikringsteknisk rente	225	55	-42	173	12
Erstatninger	-4.518	-1.226	-1.301	-3.486	-3.695
Afgiven forretning	-15	37	-9	85	-102
Omkostninger	-1.289	-319	-318	-969	-968
Udjævningshensættelser	-81	0	29	-50	92
Forsikringsteknisk resultat	361	68	22	265	119
Andre poster	-39	-39	0	-39	0
Finansindtægter eksklusiv Danske Bank	-15	34	-42	-37	16
Skadeforsikring før Danske Bank	307	63	-20	189	135
Danske Bank	-28	-413	-291	-164	-191
Skadeforsikring	279	-350	-311	25	-56
Erstatningsprocent	74,9	80,6	78,2	77,2	77,3
Afgiven forretning i procent	0,2	-2,5	0,6	-1,9	2,1
Skadeforløb	75,1	78,1	78,8	75,3	79,4
Omkostningsprocent	21,3	21,0	19,1	21,5	20,3
Combined ratio	96,4	99,1	97,9	96,8	99,7

Topdanmarks delårsrapport for 1. - 3. kvartal 2002

De samlede udgifter til skader, genforsikring samt salg og administration set i forhold til bruttopræmieindtægten (combined ratio) steg herefter fra 96,8 i de første tre kvartaler af 2001 til 99,7 i samme periode i år. Isoleret set for 3. kvartal 2002 lå combined ratio på 97,9 (99,1 i 3. kvartal 2001), hvoraf de omtalte skybrudsskader udgjorde knap 2 procentpoint. For hele 2002 forventes det fortsat, at combined ratio vil ligge i niveauet 99.

Livsforsikring

Driftsresultatet af livsforsikringsaktiviteterne blev et underskud på 25 mio. kr. i de første tre kvartaler af 2002. Det tilsvarende resultat i 2001 var et overskud på 97 mio.kr.

Herudover blev der indtægtsført en engangsindtægt på 112 mio. kr. i 1. kvartal 2002 i forbindelse med, at Topdanmark i henhold til Finanstilsynets retningslinjer pr. 1. januar 2002 skiftede model for beregning af overskuddet. Engangsindtægten på 112 mio. kr. er indtægtsført over egenkapitalen efter påbud fra Finanstilsynet. Topdanmark er principielt uenig i dette påbud og har anket sagen til Erhvervsankenævnet, der endnu ikke har afgjort sagen. Om engangsindtægten indtægtsføres over resultatopgørelsen eller over egenkapitalen er dog uden betydning for selskabets økonomiske stilling.

Den nye model for beregning af overskuddet indebærer, at forrentningen af egenkapitalen ikke som i 2001 tager udgangspunkt i kontorenten.

Driftsresultatet i 2002 fremkommer som en forholds-mæssig andel af selskabets investeringsafkast før skat tillagt et risikotillæg. En nærmere gennemgang af overskudsmodellen fremgår af afsnittet: Markedsforhold/Livsforsikring/[Overskudsprincip](#) i Topdanmark Livsforsikring på www.topfacts.dk.

Om risikotillægget indgår i overskuddet i de enkelte regnskabsår er i store træk betinget af, at investeringsafkastet før skat mindst svarer til kundernes forudsatte grundlagsrente. Topdanmark Livsforsikring har en gennemsnitlig grundlagsrente i størrelsesordenen 3,3 pct., hvorfor investeringsafkastet før skat groft sagt skal være højere end 3,3 pct. for at risikotillægget kan opnås. Det påkrævede investeringsafkast vil imidlertid variere med blandt andet ændringer i renteniveau og rentestruktur.

Resultatet er opdelt i ubetingede og betingede overskudsandele, hvor de ubetingede overskudsandele altid tillægges egenkapitalen som afkast, mens de betingede overskudsandele kun tillægges egenkapitalen som afkast, hvis investeringsafkastet berettiger hertil.

De ubetingede overskudsandele udgjorde -25 mio. kr. i de tre første kvartaler af 2002, fordelt med et investeringsafkast på -5 mio. kr. og et resultat i Topdanmark Link på -20 mio. kr.

De betingede overskudsandele bestod af et risikotillæg på 37 mio. kr. plus 25 pct. af risiko- og administrationsresultatet (3 mio. kr.), i alt 40 mio. kr.

De betingede overskudsandele på 40 mio. kr. kan ikke indtægtsføres i perioden januar - september 2002, fordi investeringsafkastet var -0,5 pct. p.a. før skat og således lå under det krævede afkast på cirka 3,3 pct. I stedet overføres de betingede overskudsandele til en skyggekonto og indtægtsføres i en efterfølgende periode med tilstrækkeligt højt investeringsafkast. Dette overskudselement går derfor ikke tabt, men forsinkes blot.

Investeringsresultatet på -5 mio.kr. er præget af det generelt faldende aktiemarked og må under de givne markedsforhold betegnes som tilfredsstillende. Resultatet af Topdanmark Link udgør -20 mio. kr. Underskuddet i Topdanmark Link skyldes, at egenkapitalen i Topdanmark Link er placeret i aktier og derfor i perioden har haft et afkast, som afspejler det faldende aktiemarked.

Bruttopræmierne steg i forhold til samme periode i 2001 med 320 mio. kr. til 1.200 mio. kr. svarende til en stigning på 36,3 pct. Præmiefremgangen ligger væsentligt over det generelle niveau i markedet, og det forventes, at præmiefremgangen for hele 2002 vil ligge over den generelle vækst i markedet.

Præmiefremgangen i de tre første kvartaler af 2002 er sammensat af en stigning på 14,6 pct. i løbende præmier og 138,8 pct. på engangsindskud. På løbende præmier fordeler præmiefremgangen sig med 19,6 pct. på firmaordninger, 5,4 pct. på privatordninger og 16,9 pct. på gruppeordninger.

Topdanmark Livsforsikring har i 3. kvartal ændret princip for beregning af ekstrahensættelser til opfyld-

Topdanmarks delårsrapport for 1. - 3. kvartal 2002

else af garanterede ydelser på forsikringer med en opgørelsesrente på 4,5 pct.

For at få bedre overensstemmelse mellem opgørelse af den nødvendige styrkelse og udbetalingstidspunktet for forsikringsydelse anvendes en nul kuponrentestruktur til opgørelsen fremfor den af Finanstilsynet offentliggjorte diskonteringsrente. Samtidig er det indregnede sikkerhedstillæg fastsat til 0,25 pct.

4,5 pct.-hensættelserne er ved udgangen af 3. kvartal styrket med 270 mio. kr., hvilket svarer til en forøgelse i 3. kvartal på 75 mio. kr.

Dette forhold har sammen med det faldende aktiemarked været medvirkende til, at kollektivt bonuspotentialer (tidligere bonusudjævningshensættelserne) ved udgangen af 3. kvartal udgjorde 163 mio. kr. svarende til en bonusreserve på 1,4 pct.

Sammen med en egenkapitalreserve, som ved udgangen af 3. kvartal var 6,8 pct., udgjorde Topdanmark Livsforsikrings reserver til at modstå fremtidige kursfald således 8,2 pct. af kundernes opsparing.

Topdanmark Livsforsikring har i hele den forløbne del af 2002 ligget i Finanstilsynets såkaldte grønne lys. Topdanmark Livsforsikring har således fortsat styrke til at modstå aktiekursfald på mere end 30 pct.

Topdanmark Livsforsikring udvikler løbende skadeforsikringsprodukter som supplement til de traditionelle pensionsprodukter. I løbet af 2002 er der blandt andet introduceret kritisk sygdomsdækning til børn og sundhedssikring til børn. Senest er der introduceret et økonomisikringsprodukt, som i tilfælde af død, sygdom eller arbejdsløshed overtager betalingen af den løbende ydelse på et lån hos en bank eller et kreditinstitut. Særligt arbejdsløshedsdækningen er ny i Danmark, og det ventes, at blandt andet det nye økonomisikringsprodukt i de kommende år vil bidrage positivt til indtjeningen i Topdanmark.

Moderselskabet m.v.

Resultatet i moderselskabet m.v. faldt fra 112 mio. kr. i de første tre kvartaler af 2001 til 8 mio. kr. i samme periode i år. Tilbagegangen skyldes et lavere resultat af moderselskabets investeringsaktiver.

Investeringsaktiviteter

Resultatet af investeringsvirksomhed i årets første ni måneder i Topdanmark eksklusiv Topdanmark Livsforsikring udgjorde 94 mio. kr. inklusive indtægter fra tilknyttede og associerede virksomheder, men før overførsel til forsikringsteknisk resultat. De første ni måneder af 2001 udgjorde det tilsvarende investeringsresultat 200 mio. kr.

Afkastet af Topdanmarks aktiepost i Danske Bank udgjorde -191 mio. kr. mod -164 mio. kr. i samme periode 2001. Nimånedersafkastet var positivt påvirket af gevinsten i forbindelse med salget af aktier i EurAPCo.

Fraregnet afkastet af Danske Bank og gevinsten ved salg af aktier i EurAPCo svarer periodens afkast til en forrentning på 3,8 pct. p.a. Afkastet betragtes som acceptabelt ikke mindst set i lyset af de kursfald, der prægede aktiemarkedene i 3. kvartal.

Ultimo september 2002 besad koncernen eksklusiv Topdanmark Livsforsikring rentebærende investeringsaktiver til en samlet værdi af 6.503 mio. kr. De rentebærende investeringsaktiver består hovedsagelig af konverterbare realkreditobligationer, pengemarkedsindskud og variabelt forrentede udenlandske værdipapirer. Rentefølsomheden i Topdanmark koncernen eksklusiv livsforsikring er pr. 25. november opgjort til 44,5 mio. kr. og valutarisikoen til 0,6 mio. kr. pr. dag efter skat.

De samlede aktieinvesteringer bestod ved udgangen af 3. kvartal 2002 i al væsentlighed af investeringerne i Danske Bank (1.311 mio. kr.) og Topdanmark Livsforsikring (1.371 mio. kr.). Aktieinvesteringerne herudover udgjorde 381 mio. kr.

Den 25. november 2002 udgjorde aktieeksponeringen efter skat 644 mio. kr., når der ses bort fra positionerne i Danske Bank og Topdanmark Livsforsikring, og når påvirkningen af finansielle instrumenter indregnes. Størstedelen af eksponeringen skyldes positioner i danske, børsnoterede aktier.

Afskrivninger af goodwill

Der er ligesom i samme periode sidste år afskrevet 59 mio. kr. på goodwill. I henhold til Topdanmarks regnskabsprincipper afskrives goodwill over ti år.

Skat

For de første tre kvartaler af 2002 blev der udgiftsført skat på 65 mio. kr. Skatten er fordelt med 31 mio. kr. på det ordinære resultat og 34 mio. kr. på engangsindtægten på 146 mio. kr., der er indtægtsført på egenkapitalen. Skatteudgiften er i al væsentlighed blot en regulering af skatteaktivet.

Risikoforhold

Siden offentliggørelsen af halvårsrapporten 21. august 2002 har udviklingen på finansmarkederne kombineret med overgangen til nul kuponrentestruktur til opgørelse af passiverne samt ændringen af sikkerhedstillægget til 0,25 pct. bevirket, at bonusreserverne, som skal opfange yderligere negative udsving i aktivernes værdi i livkoncernen, er steget svagt.

Under "[Risikoforhold](#)" på www.topfacts.dk er vist en risikotabel, der beskriver koncernens risiko ved forskellige scenarier. Ved offentliggørelsen af halvårsmeddelelsen for 2002 ville koncernens samlede tab udgøre 789 mio. kr. eller 22,7 pct. af egenkapitalen, såfremt alle nævnte negative scenarier indtraf samtidig. Dette tab ville pr. 8. november i givet fald være steget til 796 mio. kr. eller 27,0 pct. af egenkapitalen.

Forventninger til fremtiden

De første ni måneder af 2002 var på skadeforsikrings-siden præget af voldsomt vejr i form af storme og skybrud. Hertil kommer, at nettoforløbet på brandforsikring var væsentligt dårligere end tidligere. Som meddelt i halvårsrapporten for 2002 betyder disse forhold, at resultatet for 2002, i forhold til det budgetteknisk forudsatte, forventes at blive forværret med 160 - 185 mio. kr. Dette svarer til en forøgelse af combined ratio til niveauet 99 mod oprindelig forventet 96.

Topdanmark vurderer, at det mere voldsomme vejr ikke er et kortvarigt fænomen, men må forventes også i fremtiden. Blandt andet som en konsekvens af dette er der annonceret en række præmieforhøjelser på i gennemsnit godt 2 pct., som for 2003 forventes at medføre, at combined ratio igen vil ligge i niveauet 96.

På livsforsikringsområdet vil resultatet afhænge af investeringsresultatet. På baggrund af de nuværende aktiekurser og reguleringer på ejendomsområdet ulti-

mo 2002 prognosticerer resultatet af livsforsikring til mellem 60 og 70 mio. kr. En beskeden forværring af det forventede investeringsresultat vil imidlertid bringe resultatet tæt på nul. I så fald kan risikotillægget på 50 - 60 mio. kr. indtægtsføres i senere perioder med højere investeringsafkast.

Investeringsafkastet af koncernens aktieporteføljer uden for livsforsikringskoncernen har i 3. kvartal udviklet sig negativt med 404 mio. kr., heraf investeringen i Danske Bank alene med -291 mio. kr. I den forløbne del af 4. kvartal er aktiekurserne steget. Kursstigningerne har været tilstrækkelige, til at Topdanmark, under forudsætning af uændrede valutakurser, et stabilt renteniveau og et afkast af aktieporteføljerne på 8,5 pct. p.a. i forhold til kursniveauet 25. november 2002, fastholder forventningen om et resultat, eksklusivt resultatet af aktieposten i Danske Bank, på 325 - 425 mio. kr. som udtrykt i halvårsmeddelelsen 21. august 2002.

Under forudsætning af et aktieafkast på 8,5 pct. p.a. i forhold til aktiekursen 25. november 2002, forventes resultatet af aktieposten i Danske Bank at bidrage med -117 mio. kr. til Topdanmarks samlede resultat i 2002.

Tilbagekøb af Topdanmark-aktier

På nuværende tidspunkt er der tilbagekøbt Topdanmark-aktier for 682 mio. kr. Heraf er der tilbagekøbt for 335 mio. kr. Topdanmark-aktier fra EurAPCo. Det samlede tilbagekøb af Topdanmark-aktier i 2002 forventes fortsat at ligge i niveauet 600 - 700 mio. kr.

I forlængelse af tilbagekøbsprogrammet vil bestyrelsen på en ekstraordinær generalforsamling i dag foreslå, at aktiekapitalen nedskrives med 753.380 Topdanmark-aktier. Herefter vil aktiekapitalen andrage 26.139.745 Topdanmark-aktier.

Anvendt regnskabspraksis

I forhold til årsrapporten for 2001 er der foretaget følgende ændringer:

Værdiansættelse af fastforrentede obligationer og pantebreve i livsforsikring er ændret til markedsværdi fra matematisk løbetidsforkortelse.

Topdanmarks delårsrapport for 1. - 3. kvartal 2002

Finansielt leasede aktiver indregnes fremover som aktiv, og de kapitaliserede leasingydelse optages som gæld.

Ændringerne er nærmere omtalt i Topdanmarks kvartalsrapport for 1. kvartal 2002.

Herudover er der foretaget enkelte omklassificeringer i balancen, og i resultatopgørelsen er klassificeringen

af ekstraordinære poster tilpasset dansk regnskabsvejledning gældende fra 2002.

Alle sammenligningstal er tilpasset den ændrede praksis.

I henhold til Finanstilsynets bestemmelser er engangskorrektion i forbindelse med ændringen af modellen for beregning af overskuddet i Topdanmark Livsforsikring, 112 mio. kr. efter skat, ført direkte på egenkapitalen.

Finanskalender

Årsrapport / årsregnskabsmeddelelse for 2002:	12. marts 2003
Ordinær generalforsamling:	28. april 2003
Regnskabsmeddelelse for 1. kvartal 2003:	20. maj 2003
Regnskabsmeddelelse for 1. halvår 2003:	18. august 2003
Regnskabsmeddelelse for 1. - 3. kvartal 2003:	25. november 2003

Topdanmark koncernen

Resultatopgørelse

Mio. kr.	Hele 2001	9 måneder 2001	9 måneder 2002
SKADEFORSIKRING			
Præmieindtægter			
Bruttopræmier	6.085	5.004	5.448
Afgivne genforsikringspræmier	-587	-488	-558
Ændring i bruttopræmiehensættelser	-29	-482	-648
Ændring i genforsikringsandel af præmiehensættelser	6	65	71
Præmieindtægter f.e.r.	5.475	4.099	4.313
Forsikringsteknisk rente f.e.r.	225	173	12
Erstatningsudgifter			
Udbetalte bruttoerstatninger	-4.892	-3.689	-3.441
Modtaget genforsikringsdækning	615	482	340
Ændring i bruttoerstatningshensættelser	348	184	-254
Ændring i genforsikringsandel af erstatningshensættelser	-115	-23	7
Erstatningsudgifter f.e.r.	-4.044	-3.046	-3.348
Ændring i andre forsikringsmæssige hensættelser f.e.r.	26	19	0
Bonus og præmierabatter	-17	-10	-20
Forsikringsmæssige driftsomkostninger			
Erhvervelsesomkostninger	-508	-381	-374
Administrationsomkostninger	-781	-588	-594
Provisioner og gevinstandele fra genforsikringsselskaber	66	49	38
Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r. i alt	-1.223	-920	-930
Ændring i udjævningshensættelser	-81	-50	92
Teknisk resultat af skadeforsikring	361	265	119
LIVSFORSIKRING			
Præmier			
Bruttopræmier	1.257	880	1.200
Afgivne genforsikringspræmier	-2	-2	-2
Præmier f.e.r.	1.255	878	1.198
Overført investeringsafkast f.e.r.	564	153	47
Forsikringsydelse			
Udbetalte ydelser	-720	-544	-695
Modtaget genforsikringsdækning	10	11	9
Ændring i erstatningshensættelser	3	-2	-10
Forsikringsydelse f.e.r.	-707	-535	-696
Ændring i livsforsikringshensættelser			
Ændring i bruttolivsforsikringshensættelser	-1.558	-955	-656
Ændring i genforsikringsandel	-12	-15	-11
Ændring i livsforsikringshensættelser f.e.r.	-1.570	-970	-667
Bonus			
Ændring i kollektivt bonuspotentiale	708	703	345
Ændring i hensættelser for unit-linked forsikringer	0	0	-109
Forsikringsmæssige driftsomkostninger			
Erhvervelsesomkostninger	-53	-45	-50
Administrationsomkostninger	-84	-62	-70
Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r. i alt	-137	-107	-120
Teknisk resultat af livsforsikring	113	122	-2

Topdanmarks delårsrapport for 1. – 3. kvartal 2002

Topdanmark koncernen

Resultatopgørelse

Mio. kr.	Hele 2001	9 måneder 2001	9 måneder 2002
Teknisk resultat af skadeforsikring	361	265	119
Teknisk resultat af livsforsikring	113	122	-2
IKKE-FORSIKRINGSTEKNISK VIRKSOMHED			
Indtægter af investeringsaktiver			
Indtægter fra tilknyttede virksomheder	1	1	6
Indtægter fra associerede virksomheder	-1	-2	12
Indtægter af grunde og bygninger	147	110	130
Renter og udbytter m.v.	1.124	892	723
Realiserede gevinster på investeringsaktiver	100	293	125
Indtægter af investeringsaktiver i alt	1.371	1.294	996
Udgifter i tilknytning til investeringsaktiver			
Administrationsomkostninger	-36	-24	-22
Renteudgifter	-51	-41	-21
Udgifter i tilknytning til investeringsaktiver i alt	-87	-65	-43
Urealiserede tab på investeringsaktiver	-274	-945	-914
Valutakursregulering	16	5	68
Pensionsafkastskat	75	132	46
Investeringsafkast i alt	1.101	421	153
Forsikringsteknisk rente overført til skadeforsikringsvirksomhed	-354	-281	-248
Investeringsafkast overført til livsforsikringsvirksomhed	-564	-153	-47
Andre ordinære indtægter	1	1	2
Andre ordinære udgifter	-40	-40	-2
Omkostninger i moderselskabet	-17	-13	-17
Ordinært resultat før afskrivning på goodwill og skat	601	322	-42
Afskrivning på goodwill	-79	-59	-59
Ordinært resultat før skat	522	263	-101
Skat af ordinært resultat	-114	-132	-62
Periodens resultat	408	131	-163

Topdanmarks delårsrapport for 1. – 3. kvartal 2002

Topdanmark koncernen

Aktiver

Mio. kr.	31. december 2001	30. september 2001	30. september 2002
Immaterielle aktiver	637	657	578
Investeringsaktiver			
Grunde og bygninger	2.229	2.039	2.590
Investeringer i tilknyttede og associerede virksomheder			
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	20	24	26
Kapitalandele i associerede virksomheder	258	258	72
Udlån til associerede virksomheder	0	0	196
Investeringer i tilknyttede og associerede virksomheder i alt	278	282	294
Andre finansielle investeringsaktiver			
Kapitalandele	4.579	4.226	3.437
Investeringsforeningsandele	83	71	52
Obligationer	14.397	12.670	14.620
Pantesikrede udlån	427	434	373
Andre udlån	101	100	102
Indlån i kreditinstitutter	701	1.595	264
Afledte finansielle instrumenter	273	264	578
Andre finansielle investeringsaktiver i alt	20.561	19.360	19.426
Genforsikringsdepoter	17	17	16
Investeringsaktiver i alt	23.085	21.698	22.326
Investeringsaktiver tilknyttet unit-linked forsikringer	0	0	106
Tilgodehavender			
Tilgodehavender hos forsikringstagere	224	263	246
Tilgodehavender hos forsikringselskaber	244	265	279
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	160	167	127
Andre tilgodehavender	76	104	112
Tilgodehavender i alt	704	799	764
Andre aktiver			
Inventar, edb-anlæg, biler m.v.	141	142	131
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender	367	207	236
Egne aktier	349	162	218
Skatteaktiv	478	457	424
PAL-aktiv	79	132	133
Øvrige	26	27	29
Andre aktiver i alt	1.440	1.127	1.171
Periodeafgrænsningsposter			
Tilgodehavende renter samt optjent leje	214	206	242
Andre periodeafgrænsningsposter	64	75	78
Periodeafgrænsningsposter i alt	278	281	320
Aktiver i alt	26.144	24.562	25.265

Topdanmarks delårsrapport for 1. – 3. kvartal 2002

Topdanmark koncernen

Passiver

Mio. kr.	31. december 2001	30. september 2001	30. september 2002
Egenkapital			
Aktiekapital	295	314	269
Overkurs ved emission	11	0	11
Reserver			
Reserve for egne aktier	349	162	218
Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode	0	270	0
Reserver i alt	349	432	218
Overført overskud	2.985	2.664	2.446
Egenkapital i alt	3.640	3.410	2.944
Forsikringsmæssige hensættelser			
Præmiehensættelser			
Bruttohensættelser	1.754	2.207	2.402
Genforsikringsandel	-95	-155	-167
Præmiehensættelser f.e.r.	1.659	2.052	2.235
Livsforsikringshensættelser			
Bruttohensættelser	11.866	11.278	12.504
Genforsikringsandel	-174	-170	-163
Livsforsikringshensættelser f.e.r.	11.692	11.108	12.341
Erstatningshensættelser			
Bruttohensættelser	5.477	5.623	5.975
Genforsikringsandel	-439	-530	-447
Erstatningshensættelser f.e.r.	5.038	5.093	5.528
Hensættelser til bonus og præmierabatter	22	15	20
Udjævningshensættelser	264	233	173
Kollektivt bonuspotentiale	654	659	162
Andre forsikringsmæssige hensættelser	0	6	0
Forsikringsmæssige hensættelser f.e.r. i alt	19.329	19.166	20.459
Hensættelser for unit-linked forsikringer f.e.r.	0	0	110
Hensættelser til andre risici og omkostninger			
Hensættelser til pensioner og lignende forpligtelser	5	5	4
Hensættelser til skatter	36	42	16
Andre hensættelser	39	47	9
Hensættelser til andre risici og omkostninger i alt	80	94	29
Genforsikringsdepoter	148	146	140
Gæld			
Gæld i forbindelse med direkte forsikring	5	8	3
Gæld i forbindelse med genforsikring	34	89	72
Gæld til kreditinstitutter	2.101	886	856
Gæld til tilknyttede virksomheder	0	4	0
Afledte finansielle instrumenter	191	128	54
Selskabsskat	6	78	44
Anden gæld	500	528	521
Gæld i alt	2.837	1.721	1.550
Periodeafgrænsningsposter	110	25	33
Passiver i alt	26.144	24.562	25.265

Topdanmarks delårsrapport for 1. – 3. kvartal 2002

Topdanmark A/S

Resultatopgørelse

Mio. kr.	Hele 2001	9 måneder 2001	9 måneder 2002
Indtægter af investeringsaktiver			
Indtægter fra tilknyttede virksomheder	359	81	-136
Renter og udbytter m.v.	30	24	14
Realiserede gevinster på investeringsaktiver	107	88	56
Indtægter af investeringsaktiver i alt	496	193	-66
Urealiserede gevinster på investeringsaktiver	4	31	0
Udgifter i tilknytning til investeringsaktiver:			
Administrationsomkostninger	-5	-2	-2
Renteudgifter	-44	-35	-18
Udgifter i tilknytning til investeringsaktiver i alt	-49	-37	-20
Urealiserede tab på investeringsaktiver	0	0	-29
Valutakursregulering	0	1	0
Investeringsafkast i alt	451	188	-115
Omkostninger i moderselskabet	-17	-13	-17
Ordinært resultat før skat	434	175	-132
Skat af ordinært resultat	-26	-44	-31
Periodens resultat	408	131	-163

Topdanmarks delårsrapport for 1. – 3. kvartal 2002

Topdanmark A/S

Aktiver

Mio. kr.	31. december 2001	30. september 2001	30. september 2002
Investeringsaktiver			
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	2.852	3.135	2.852
Investeringer i tilknyttede virksomheder i alt	2.852	3.135	2.852
Andre finansielle investeringsaktiver i alt	111	321	98
Investeringsaktiver i alt	2.963	3.456	2.950
Tilgodehavender			
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	822	279	233
Andre tilgodehavender	2	1	0
Tilgodehavender i alt	824	280	233
Andre aktiver			
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender	8	7	5
Egne aktier	332	144	202
Skatteaktiv	434	413	380
Øvrige	2	3	2
Andre aktiver i alt	776	567	589
Periodeafgrænsningsposter			
Tilgodehavende renter samt optjent leje	2	5	5
Periodeafgrænsningsposter i alt	2	5	5
Aktiver i alt	4.565	4.308	3.777

Topdanmarks delårsrapport for 1. – 3. kvartal 2002

Topdanmark A/S

Passiver

Mio. kr.	31. december 2001	30. september 2001	30. september 2002
Egenkapital			
Aktiekapital	295	314	269
Overkurs ved emission	11	0	11
Reserver			
Reserve for egne aktier	349	162	218
Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode	0	270	0
Reserver i alt	349	432	218
Overført overskud	2.985	2.664	2.446
Egenkapital i alt	3.640	3.410	2.944
Hensættelser til andre risici og omkostninger			
Hensættelser til pensioner og lignende forpligtelser	2	2	2
Gæld			
Gæld til kreditinstitutter	842	806	732
Gæld til tilknyttede virksomheder	57	72	87
Afløede finansielle instrumenter	13	10	5
Selskabsskat	4	0	1
Anden gæld	7	8	6
Gæld i alt	923	896	831
Passiver i alt	4.565	4.308	3.777

Egenkapitalforklaring

Egenkapital primo	4.243	4.243	3.640
Engangskorrektion	0	0	146
Skat heraf	0	0	-34
Periodens resultat	408	131	-163
Nedskrivning af egne aktier	-1.025	-964	-645
Aktieemission	14	0	0
Egenkapital ultimo	3.640	3.410	2.944